

PIONIRA

glasilo kolektiva sgp pionir novo mesto

13. avgust 1980

Leto XIV. – št. 9. (120)

Novo gradbišče – Hercegnovi. (Foto: Toni Vovko)

Priznanje samoupravljalcev občine

Na proslavi dneva samoupravljalcev in tridesete obletnice samoupravljanja, ki je bila 27. junija v veliki dvorani doma JLA, so bila letos prvič podeljena priznanja in plakete samoupravljalcev.

Med delovnimi organizacijami, ki so prve sprejele načela samoupravljanja, LABOD, NOVOTEKS, NOVOLES in GOZDNO GOSPODARSTVO je bila tudi naša DO.

Razen delovne organizacije pa so za večletno vzorno in učinkovito delovanje pri razvijanju in utrjevanju samoupravnih odnosov prejeli plaketo in priznanja samoupravljalcev: Karel KOŠIR iz TOZD TKI, Anton GAZVODA iz TOZD SPO, Ivan GRIČAR iz TOZD LO in ROMAN JEVŠEK iz TOZD gradbeni sektor Novo mesto.

Vsem odlikovancem iskreno čestitamo!

UREDNIŠKI ODBOR

Odsotnost z dela in izkoriščenost delovnega časa

Meseca junija je bilo v Mariboru posvetovanje o aktualnih vprašanih odsotnosti z dela in izkoriščenosti delovnega časa, ki ga je organiziral Zvezni odbor sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije. Tega posvetovanja se je udeležilo precej predstavnikov gradbenih delovnih organizacij iz cele Slovenije. Ugotovili so, da boleznine v gradbeništvu vse bolj naraščajo in da v gradbeni operativi za enkrat še nismo našli učinkovitega zdravila za ta vir nestabilnosti, ki občutno znižuje dosežene poslovne rezultate organizacij gradbene operative. Malce razveseljivejši je podatek, da se število izostankov zaradi bolezni v zadnjih dveh letih znižuje v industriji gradbenega materiala.

Na posvetu so ugotovili, da je najpogostejši vzrok za odsotnost z dela bolezen, zelo številni pa so tudi drugi neopravičeni ali opravičeni izostanki z dela. Statistika prikazuje, da so najpogostejši vzroki bolezni razna prehladna obolenja, poškodbe na delu, boleznimi mišic, kosti in sklepov ter boleznimi prebavil. Ostala obolenja so zastopana v manjšem številu. Ti podatki kažejo, da na boleznine vpliva način dela v gradbeni operativi, kjer je delavec izpostavljen vremenskim nepravilnostim, terensko delo, ki je povezano z neredno in dostikrat premalo kvalitetno prehrano, pa tudi neurejenost gradbišč, kar ima za posledico prepogoste poškodbe pri delu.

Vsi udeleženci na posvetu so se strinjali, da morajo odgovorni delavci za to področje v TOZD gradbene operative v sodelovanju z delavci zdravstva stalno delati na tem, da se izboljšajo delovni pogoji, prehrana, zdravstvena preventiva, organizacija dela in življenja delavcev itd.

Nekatere raziskave, ki so bile opravljene v delovnih organizacijah gradbene operative, so pokazale, da izostanki z dela zaradi bolezni niso vedno posledica dejanske bolezni delavca, ampak so dostikrat psihološke narave, ki jih delavci, kadar so nezadovoljni, uporabljajo kot nekakšen obrambni mehanizem oziroma izpušni ventil in izostajajo z dela. Z drugimi

besedami povedano, izsiljujejo „bolniško“. Na posvetu je bilo poudarjeno, kako pomembno je, da je delavec voljan delati, voljan pa bo delati, če ga bo delo zadovoljevalo, tako njega osebno, kot njegove življenjske potrebe. Če teh faktorjev zainteresiranosti ni oziroma niso izpolnjeni, bo delavec iskal razna opravičila za ostajanje doma in bo ob vsakem najmanjšem slabšem počutju ali malenkostni poškodbi iskal bolniški stalež. Razumljivo je, da so potrebe delavcev po domu in potrebe po reševanju določenih družinskih problemov pri delavcih, ki živijo v samskih domovih, bistveno drugačne od domačinov. Prav ti delavci pa tudi največ izostajajo. Da so te ugotovitve točne, potrjuje dejstvo, da so delavci na gradbiščih v tujini v glavnem zdravi, ko pa pridejo domov, isti delavci pogosto izostajajo zaradi različnih bolezenskih vzrokov. Ugotovljeno je bilo, da najbolj izostajajo z dela delavci, ki trdijo, da s svojim delom niso zadovoljni, da niso zadovoljni s svojim osebnim dohodkom oziroma tisti, ki trdijo, da se v delovnem okolju niso zveželi, to pa so zlasti mlajši ljudje do 20. leta starosti in tisti, ki so v delovni organizaciji zaposleni do treh let. Skratka, pogosteje

izostajajo z dela zaradi različnih vzrokov delavci, ki živijo v slabše urejenem socialnem okolju, to pa so predvsem delavci, ki ne živijo stalno v krogu svojih družin, oziroma priseljenci.

Na posvetu je bilo izraženo mnenje, da so v organizacijah gradbene operative premalo naredili za izboljšanje zdravstvenih in higienskih pogojev na delovnem mestu, za izboljšanje socialnega okolja delavca, za boljšo organizacijo dela, za odpravo slabega vodenja in slabih medčloveških odnosov. Prav tem področjem pa bodo sindikalne organizacije v bodoče posvečale še prav posebno pozornost.

In kaj je bilo na teh področjih storjenega v naši delovni organizaciji? Nedvomno pomeni največji uspeh gradnja novih samskih domov. V zadnjem času so pozitivni premiki tudi pri izboljšanju prehrane delavcev, začele so se priprave za adaptacijo menz. Delavski svet delovne organizacije je konec preteklega leta potrdil nekatere ukrepe za reševanje kadrovske problematike, saj vse povedano spada na kadrovske področje. Ugotavljam, da v zvezi s potrjenimi ukrepi ni kakšnih pozitivnih premikov zlasti na področju dela kadrovskih služb,

ki se še vedno izgublja v raznih administrativnih kadrovskih opravilih, zelo malo pa je tistega pravega kadrovskega dela, to je dela z ljudmi, ki zahteva veliko vztrajnosti in požrtvovalnosti. Kar se tiče strokovne pomoči pri vključevanju precejšnjega števila delavcev v socialno okolje, zlasti pri organiziranju njihovega kulturnega in športnega vključevanja v sredino v kateri živijo ter strokovno organizirane izrabe njihovega prostega časa, ni čutiti večjih uspehov. Morali se bomo dogovoriti za organizirano skupno akcijo na tem področju in jo tudi izpeljati. Seveda ne bo smelo iti za kampanjski ukrep, ampak za stalno delovanje odgovornih delavcev za področje kadrovanja.

MARKO SVETINA

Vlaganja v stanovanjsko graditev

Vlaganja v stanovanjsko graditev so v preteklih štirih letih naraščala pod razmerji, ki so bila določena z družbenimi plani, kar velja za vse naše republike. Prav v sedanjem obdobju, ko se predvideva zmanjšanje investicij, pa bo stanovanjska gradnja še kako pomembna zlasti tudi za našo delovno organizacijo, ki je bila pred leti najmočnejši graditelj stanovanj v Sloveniji. Večja preusmeritev proizvodnih zmogljivosti v stanovanjsko gradnjo je logična posledica trenutnega gospodarskega stanja in v naši delovni organizaciji smo že storili vse potrebne ukrepe, da bomo lahko začeli graditi stanovanja v večjem obsegu.

Naša družba je vseskozi posvečala gradnji stanovanj še prav posebno pozornost. Planiranje stanovanjske izgradnje se izvaja v vseh organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, občinah itd. Na ravni republik in avtonomnih pokrajin ter federacije se v okviru letnih in 5-letnih planov družbeno ekonomskega razvoja sprejemajo tudi plani stanovanjske izgradnje in

(Nadaljevanje na 3. strani)

V petek, 27. 6. 1980, je bilo ob dnevu samoupravljalcev v domu JLA svečano zasedanje vseh treh zborov skupščine občine Novo mesto. Ob tej priložnosti so bile podeljene plakete delovnim organizacijam, ki praznujejo 30-let samoupravljanja. To so: LABOD, NOVOTEKS, NOVOLES, SGP „PIONIR“ in GG ter posameznikom, med katerimi so bili tudi: Roman Javšek in TOZD gradbeni sektor Novo mesto, Ivan Gričar iz TOZD LO, Anton Gazvoda iz TOZD SPO in Karel Košir iz TOZD TKI. Na sliki: Karel Košir, predsednik DS DO, sprejema od predsednika občinskega sindikata Novo mesto Staneta Žuniča plaketo, ki je bila podeljena naši delovni organizaciji.

(Nadaljevanje z 2. strani)

določajo osnovne smeri stanovanjske politike.

Plan stanovanjske izgradnje je tudi del plana družbeno ekonomskega razvoja vsake občine, ter obsega prostorsko namestitve stanovanjskih in ostalih spremljajočih objektov kot so na primer šole, trgovine, zdravstvene delovne organizacije, dalje zajema obseg in strukturo stanovanj, dinamiko gradnje, urbanistične plane, način financiranja in dinamiko priliva potrebnih sredstev za stanovanjsko gradnjo itd.

Po sedaj veljavnih predpisih TOZD izdvajajo sredstva za stanovanjsko izgradnjo iz dohodka, osnova za izvajanje pa je bruto osebni dohodek (večina naših TOZD izvaja sredstva v višini 9 % bruto osebnega dohodka). Poleg teh sredstev pa lahko TOZD izdvoji še dodatna sredstva za stanovanjsko izgradnjo, ki se razporedijo v sklad skupne porabe namensko za stanovanjsko izgradnjo, seveda če ima TOZD na razpolago dovolj sredstev za izločanje v ta namen. Republike in avtonomne pokrajine so leta 1977 sprejele medsebojni dogovor o posameznih elementih skupne stanovanjske politike, v katerem je predvideno, da mora vsak državljan, ki pridobi stanovanjsko pravico na družbenem stanovanju, obvezno sodelovati tudi s svojimi lastnimi sredstvi pri stroških izgradnje stanovanja. Lastna udeležba delavca pa naj bi bila v sorazmerju z delavčevim materialnim položajem, izvzeti so le delavci z najnižjimi osebnimi dohodki. Določbe tega sporazuma se izvajajo v Sloveniji, v ostalih republikah pa tečejo priprave za njihovo izvajanje. Te določbe smo vgradili tudi v naše samoupravne splošne akte, ki urejajo stanovanjska razmerja in jih izvajamo v vseh naših TOZD.

Ko je bil opuščen sistem gradnje stanovanj za tržišče in je bil izvršen prehod na družbeno usmerjeno stanovanjsko izgradnjo, je bilo mnogim delavcem, zlasti pa na primer povratnikom iz inozemstva onemogočeno, da bi s svojimi lastnimi sredstvi in s pomočjo bančnih sredstev kupili stanovanje v etažni lastnini. Poleg tega pa tudi občine, zlasti v večjih mestih, omejujejo individualno stanovanjsko izgradnjo in dajejo prednost blokovni gradnji, to pa zaradi vse večjih potreb po izgradnji infrastrukture.

Gradnja stanovanj v Bršljini. (Foto: Goran Rovani)

Posledica tega je, da se precejšen del sredstev občanov preusmerja na drugačno potrošnjo, istočasno pa se povečuje število prosilcev za družbena stanovanja.

Na podlagi statističnih podatkov za zadnje štiriletno obdobje se tudi ugotavlja, da vlaganja v stanovanjsko izgradnjo niso dala zaželenih efektov. Vedno bolj raste nesorazmerje med visoko stopnjo vlaganja sredstev v družbeno stanovanjsko izgradnjo in številom zgrajenih stanovanj, kar pa ni vzrok zlasti in predvsem v povečanju cen za m² stanovanjske površine, ampak je še mnogo drugih vzrokov, med drugim se je tudi povečala poprečna površina zgrajenih stanovanj, ki je v letu 1975 znašala 58,2 m², v letu 1979 pa 61,1 m².

V zadnjih 4 letih so se skupne investicije v stanovanjsko izgradnjo v družbenem sektorju povečale skoraj za 3 x, pri čemer so se najbolj povečale investicije iz bančnih sredstev (3,5 x), organizacij združenega dela s področja negospodarstva (3 x), zmanjšala pa so se sredstva organizacij združenega dela s pomočjo gospodarstva in družbeno političnih skupnosti.

Kljub naporom, ki jih družba vlaga v stanovanjsko izgradnjo, so zaskrbljujoči podatki, da se vse od leta 1976 dalje zmanjšuje ali stagnira skupno število zgrajenih stanovanj, v posameznem letu. Kot glavni vzrok temu se zlasti navaja:

- prehod na sistem usmerjene stanovanjske gradnje
- pomanjkanje materialov
- zaostanki pri izvajanju zaključnih del

— visok porast cen materialov

— slaba dohodkovna povezanost vseh, ki sodelujejo pri stanovanjski izgradnji

— nepravočasna priprava zemljišč za gradnjo kot posledica pomanjkanja sredstev in kasnitev pri izdelavi in sprejetju urbanističnih načrtov

— prenizke stanarine.

Zgoraj naštetih vzroki bodo še nedvomno močno vplivali tudi v bodoče na stanovanjsko gradnjo, saj smo na primer pred ponovno podražitvijo cementa in betonskega železa, da ne govorimo o vseh drugih gradbenih materialih, katerih cene iz dneva v dan naraščajo. Prav tako ni občine, v kateri izvajajo dela naše TOZD, kjer ne bi kasnili z urbanističnimi načrti in pripravo zemljišč za gradnjo.

Zelo zanimivo je tudi analizirati cene stanovanj. Cene stanovanj, tako poprečno dogovorjene, kot končne in stroški gradnje od leta 1975 dalje vsako leto strmo naraščajo. Pri tem pa ugotavljamo, da v strukturi cene stanovanja hitreje rastejo tako imenovani „ostali stroški“, kot pa stroški gradnje. Ostali stroški obsegajo zlasti stroške za komunalno opremljanje zemljišč, stroške projektov, stroške raznih razlastitev in nadomestnih stanovanj, itd. V letu 1975 so tako imenovani „ostali stroški“ predstavljali 22 % v skupni ceni stanovanja, v letu 1978 pa že 24,4 %, s tem, da v večjih mestih ti stroški predstavljajo že 34 in več procentov v skupni ceni.

Pri tem je treba opozoriti, da je na pospešen dvig cen stanovanj vplivalo več vzrokov izven tako imenovanih

gradbenih vzrokov, pri tem mislimo zlasti na nerešeno vprašanje dolgoročnega kreditiranja izgradnje komunalnih objektov, zaradi katerega se ti stroški v glavnem prenašajo na ceno stanovanj, nepravočasna urbanistična in komunalna priprava zemljišč za gradnjo in s tem nezmožnost stabilne neprekinjene gradnje v določenem obsegu in ne nazadnje tudi splošna inflacijska gibanja.

V družbenem sektorju je bila v preteklem 4-letnem obdobju dosežena oziroma celo presežena planirana rast vlaganj v stanovanjsko izgradnjo, v individualnem sektorju pa so vlaganja precej zaostala za predvidevanji. Vendar pa vsa vlaganja, kakršnakoli so že bila, niso dala želenih rezultatov, to je zadostnega števila zgrajenih stanovanj, saj vsa razpoložljiva sredstva sploh niso bila porabljena, kljub temu pa so bila vsa sredstva angažirana, saj so bila usmerjena na druga področja. Za bodoče plansko obdobje na področju gradnje stanovanj najbrž ni pričakovati kakšnega izboljšanja. Pripravljajo se namreč predpisi, po katerih bo gradnja stanovanj v glavnem financirana iz čistega dohodka, in je torej glede na splošno gospodarsko situacijo pričakovati zmanjšanje razpoložljivih sredstev za ta namen. Zaradi splošnih inflacijskih gibanj in dvigovanja cen, ki neposredno ali pa posredno vplivajo na obseg in trošenje stanovanjskih sredstev in na ceno stanovanj, pa je pričakovati, da se bo v bodoče še zniževala učinkovitost investicij iz stanovanjskih sredstev.

MARKO SVETINA

Dobri polletni rezultati - spodbuda za nadaljnje delo

Nekateri kĺuolni rezultati dela delavcev in poslovanja I-VI/80

KAZALEC	TOZD NM	TOZD LJ	TOZD KR	TOZD ZG	TOZD SPO	TOZD LO	TOZD MKO	TOZD PB	TOZD TOG	DSSS
dohod. delav. IND 8o/79	106.111 131	100.149 143	85.823 151	97.317 95	214.933 110	209.215 162	123.830 115	248.033 134	204.292 173	134.104 120
čisti doh./del. IND 8o/79	76.524 128	73.893 150	58.918 189	68.418 92	110.698 97	147.480 161	90.146 114	195.380 132	128.320 181	112.033 124
akum. v prim. s povp. upor. sred. IND/ 8o/79	1,97 142	1,48 -	0,44 -	2,19 101	10,50 95	10,22 161	2,54 161	14,25 105	5,50 340	0,27 -
GD in sred. za sk. por. na delavca IND 8o/79	65.899 119	64.633 131	57.348 123	55.790 84	86.270 109	100.266 138	81.255 111	137.453 116	94.259 152	112.033 124
povp. upor. posl. sred. na delavca IND 8o/79	582.134 168	695.831 147	356.296 104	638.423 152	617.866 116	474.896 126	478.928 91	411.867 186	702.526 110	845.558 166
GD glede na porabljen. sred. IND 8o/79	1,52 109	1,37 97	1,40 114	1,37 115	2,05 97	2,08 108	1,88 99	5,63 137	1,70 106	3,51 175
Dohod. v prim. s planiranim IND 8o/79	124 98	127 115	105 114	87 64	103 60	120 106	91 86	109 84	125 91	114 120

Zaostreni gospodarski položaj in razmeroma ostri ukrepi ekonomske politike, s katerimi naj bi se ublažila struktura neskladja znotraj države ter izboljšala neugodna zunanjetrgovinska plačilna bilanca, postavljajo pred organizacije združenega dela izredno težke in zahtevne naloge, ki zahtevajo od slehernega delavca dobrošerno mero stabilizacijske naravnosti, delovne discipline in odgovornosti. Pogosti administrativni ukrepi, ki posegajo v ustavljenost poslovanje delovnih organizacij, pomanjkanje reprodukcijskega materiala, neurejena vprašanja na področju deviznega poslovanja in sprememba tečaja dinarja, so osnovni problemi s katerimi so se srečevale delovne organizacije v prvih šestih mesecih letošnjega leta in ki so motili reprodukcijski proces.

znatno ugodnejša od lanskoletnih, boljša je tudi produktivnost, saj znaša realizacija na zaposlenega 21% več kot v istem obdobju lani, pri čemer ima seveda inflacija pomemben vpliv.

K dobrim poslovnim uspehom je prispevalo tudi nacionalnejše izkoriščanje delovnega časa. Efektivne ure so se v primerjavi s polletnim obdobjem lani povečale za 7%, izostanki z dela pa so se zmanjšali skupno za 3% pri čemer so bolniški izostanki, pri katerih smo opazili v prvem trimesečju rahlo izboljšanje, ponovno v porastu.

V nadaljevanju podajamo nekaj pomembnejših številčnih pokazateljev o poslovanju posameznih temeljnih organizacij:

Glej tabele!

K prikazanim številkam ni potreben obsežnejši komentar.

Doseženi poslovni rezultati so več kot ugodni zlasti še, če upoštevamo, da gre za obračunsko obdobje, ki velja v gradbeništvu za manj uspešno, ker se višek gradbene sezone šek dobro pričinja. Vrednost doseženih rezultatov še poraste, če upoštevamo uvodoma navedene nestabilne gospodarske razmere in pogoje, v katerih so bili ti rezultati doseženi. Kljub vsem, pa nas doseženi trenutni uspehi ne smejo odvrniti od nadaljnjih prizadevanj za še boljše poslovne dosežke, kajti zavedati se moramo da sedanji nemiri tokovi zahtevajo nenehno budnost in dosledno spoštovanje resolucijskih usmeritev in določil varčevalnih programov.

EKONOMSKI BIRO

STRUKTURA DELOVNEGA ČASA IN IZOSTANKOV I-VI. 80

TOZD	St. ure	Izost.	Plač.	Nepl.	Bol.	IND 8o/79	IND 8o/79
NM	75,5	24,5	14,4	1,5	8,6	101	98
LJ	81,2	18,8	10,8	1,3	6,7	102	93
KR	74,0	26,0	11,8	2,2	12,0	100	100
ZG	67,9	32,1	13,7	2,6	15,8	98	104
SPO	83,5	16,5	12,4	0,4	3,7	100	99
LO	83,6	16,4	11,6	0,1	4,7	102	92
MKO	84,7	15,3	9,8	0,3	5,2	101	94
PB	85,4	14,6	11,1	-	3,5	97	122
TOGREL	76,7	23,3	11,2	0,4	11,7	94	129
TKI	84,9	15,1	8,1	0,2	6,8	102	90
DSSS	84,1	15,9	7,6	-	8,3	-	-
IB	86,4	13,6	6,3	-	7,3	-	-
DO	78,1	21,9	12,0	1,3	8,6	101	97

UGOTOVITEV OBLIČNEGA PRIHODKA, DOHODKA IN DELITEV - Delovna organizacija

Elementi	Dejanska I-VI/80	Plan 1980	IND
OBLOTNI PRIHODEK	1.239.783	1.251.839	99
DOHODEK	472.911	420.073	113
ČISTI DOHODEK	329.530	289.434	114
Delitev čistega dohodka:			
- za osebne dohodke	242.126	233.781	104
- za sklada	86.232	59.043	146

DOSEŽENA BRUTO REALIZACIJA IN PLAN (v 000 din)

TOZD	Letni plan 80	Plan I-VI, 80	Doseženo I-VI, 80	Indeks 4:2 4:3
1	2	3	4	5 6
NM	970.000	407.400	420.550	43 103
LJ	640.000	268.800	349.687	55 130
KR	658.000	276.400	229.802	35 83
ZG	285.000	119.700	88.130	31 74
SPO	259.500	109.000	117.987	45 108
LO	99.500	45.800	52.364	53 114
MKO	98.000	45.100	44.045	45 98
PB	41.000	18.900	22.363	55 118
TOGREL	143.000	65.800	74.762	52 114
TKI+DSSS+IB	131.725	52.690	53.997	41 102
DO	3.194.000	1.356.900	1.399.690	44 103

Posnetka trenutnega gospodarskega stanja ne podajamo zato, da bi ga kritično ocenjevali, saj se zavedamo, da smo zanj krivi več ali manj sami, ker smo v prejšnjih letih poslovali slabo, ker smo trošili več kot so dopuščale dohodkovne možnosti in ker smo jemali toliko kot smo rabili in ne toliko kot smo ustvarili, podajamo ga zato, da bi znali boljše ceniti rezultate, ki smo jih dosegli v prvem polletju letošnjega leta in da bi se zavedli resnosti položaja ter tudi v prihodnjih obdobjih delali vsaj tako dobro kot smo v obravnavanem obračunskem obdobju.

Skupno so delavci Pionirja ustvarili v prvih šestih mesecih 1.399.689.794.- din bruto realizacije, kar je 44% letnega proizvodnega plana. Pri tej realizaciji so po pokritju vseh poslovnih stroškov dosegli 94.154.620.- din pokritja III. ali preko 50% letno planiranega pokritja in za 86% več kot je bilo planirano za to obdobje. Dosežena realizacija kot tudi finančni rezultat sta

„Naši“ med 200 največjimi v Sloveniji

Gospodarski vestnik je 5. junija spet izdal pregled 200 največjih slovenskih delovnih organizacij v letu 1979. Uvrstil jih je po višini dohodka, tako kakor že v enakem lanskem pregledu. Deset največjih v Sloveniji je: Iskra v Kranju, Gradis, železarna Jesenice, Tam, železarna Ravne, GORENJE v Velenju ZG železniško transportno podjetje Ljubljana, rudnik lignita v Velenju Slovenijaceste SGP in Slovenijales—trgovina v Ljubljani. Za njimi pa so naslednje DO s področja širše Dolenjske in Spod. Posavja Najprej navajamo pri vsaki „naši“ DO njeno mesto v tabeli 200 največjih, v oklepaju pa njeno lansko mesto v enaki uvrstitvi.

11. (11) INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL Novo mesto
19. (13) KRKA, tovarna zdravil Novo mesto

28. (23) SGP PIONIR Novo mesto

65. (70) Tovarna celuloze in papirja Krško

66. (88) NOVOLES, lesni kombinat Straži

110. (119) NOVOTEKS, tekstilna tovarna Novo mesto

123. (146) INLES, industrija stavbnega pohištva, Ribnica

130. (116) Konfekcija LISCA, Sevnica

140. (114) ITAS, industrija transp. sredstev in opreme, Kočevje

144. (137) BETI, belokranjska trikotazna industrija, Metlika

154. (138) LABOD, tovarna oblačil Novo mesto

180. (194) JUTRANJKA, industrija otroške konfekcije Sevnica

187. (—) ISKRA, industrija kondenzatorjev Semič

196. (192) Gozdno gospodarstvo Kočevje.

Osnovna šola v soseski BS-3 za Bežigradom

Ko prispeš skozi vhod na gradbišče Osnovne šole v stanovanjski soseski BS-3 v Bežigradu v Ljubljani, bo sodba na prvi pogled, da si prišel na

Gradnja šolske stavbe Osnovne šole v soseski BS-3 v Ljubljani; v tem delu stavbe so učilnice

običajno gradbišče, kjer gradijo srednjeveliko šolsko stavbo. Kako zmotna je lahko sodba na prvi pogled, se prepričaš, ko se sprehodiš po gradbišču. Ko te korak zanese za prva dva objekta ki zastirata pogled na celoto, boš ugotovil, da gre za gradnjo velike šolske stavbe.

Veliko šolo pa bo soseska BS-3 v Ljubljani tudi potrebovala. Številne blokovske stanovanjske stavbe in stolpiči, sezidani v tej soseski v zadnjih letih, so že naseljeni. Danes so kot daljni spomin jeza, nevedčnosti, čakanje in vse drugo ob začetkih uporabe montažnih pročelnih in predelnih sten pri gradnji dolge vrste stanovanjskih blokov BS-3, ki stoji nekaj desetnih metrov za šolo, ki je v gradnji in o kateri govorimo. Uporaba montaže je v prvih začetkih zaradi pomanjkanja izkušenj in zaradi napak povzročala jezo in tekla počasi, zdaj pa je to že daleč za nami. Tudi to tehnologijo, ki je bila v prvih začetkih trd oreh, smo že zdavnaj osvojili.

Izbor gradbišča osnovne šole v soseski BS-3 za opis v časopisu je primeren, če upoštevamo velikost objekta, saj je res reprezentativen. Izbor pa ni primeren iz nekega drugega vzroka: gradbišče je v veliki zamudi z roki gradnje. Slišati je, da je o tej zamudi razpravljali že celo Izvršni svet SRS, da pa Izvršni svet občine Bežigrad razpravlja o težavah, ki jih bo povzročila poznejša dograditev šole, vsak dan. Vzrok za zamudo je pomanjkanje delavcev. V TOZD Gradbeni sektor Ljubljana je primanjkovalo v maju 170 delavcev!

Vodja gradbišča Osnovne šole v BS-3 je Franc Bartol,

gradbeni tehnik, Tone Tanko, dipl. gradb. inž. pa mu je na gradbišču v pomoč kot pripravnik in kot obračunski.

Z gradnjo so začeli v avgustu lani, s pripravljalnimi deli pa v juniju lani. Pri gradnji te šole gre za inženiring posel, celotna investicijska vrednost objektov pa je 60 milijonov din. Bodoča šola bo sestavljena iz treh stavb: iz stavbe A, v kateri so učilnice in ima skupno površino 3711 kvadratnih metrov, iz stavbe v kateri so kuhinja in večnamenski prostori s skupno površino 1276 kvadratnih metrov in iz stavbe C v kateri je velika telovadnica s 489 kvadratnimi metri površine.

Novi dom učenosti v soseski BS-3 bo imel 18 učilnic, več didaktičnih kabinetov, prostor za tehnični pouk, klubski prostor za učitelje, strojnico in sanitarije, vse to v pritličju, v nadstropju pa učilnice za specialni pouk ter knjižnico in čitalnico. V kletnem delu šolske stavbe bosta dve zaklonišči, v stavbi B pa 1 zaklonišče. Zaklonišča so v mirnem času namenjena za garderobe.

Pri temeljenju stavb ni bilo težav, gradnja pa je potekala brez dodatnih izkopov. Glavna nevšečnost ves čas gradnje je pomanjkanje delavcev. V prvem obdobju, ko je bilo veliko betonarskih del je primanjkovalo tesarjev zdaj pa primanjkuje predvsem zidarjev.

Nosilne stene stavb so betonske, za opaženje so uporabljali plošče bosanka predelne stene pa so opečne, vendar je teh sten malo. Telovadnica je grajena v montažni izvedbi z montažnimi betonskimi elementi iz Nove Gorice za stebre, nosilce in

ponve za streho, kot polnila pa so uporabili zabetonirane betonske stene.

M. J.

Program športne dejavnosti v TOZD gradbeni sektor Ljubljana

1. Pritegniti čimveč ljudi k udeleževanju v posameznih športnih panogah in narediti seznam zainteresiranih po panogah. Glede na število interesentov pripraviti primerna igrišča.

Ohraniti športno-rekreativno udeleževanje tudi v zimskem času in k temu primerno poiskati in rezervirati dvorano.

2. Določiti vodje ekip za posamezne športne panoge, ki bodo skrbeli za treninge in tekmovanja.

3. Apelirati na člane naše TOZD da vrnejo športno opremo in rekvizite, ki so kupljeni v prejšnjem obdobju ter nakupiti potrebno športno opremo in rekvizite za vse panoge.

4. Ves športni material se vskladišči v zato posebej urejeni sobi in se izdaja samo vodjem ekip na reverz. Po končanem tekmovanju se oprema vrača nazaj in se daje na pranje.

5. Čim bolj se pripraviti za športne igre „PIONIR“. V ta namen se je po možnosti treba udeležiti vseh občinskih, mladinskih, članskih kakor tudi drugih tekmovanj oziroma, če je teh premalo, sami organizirati prijateljska srečanja.

Ismet Zenkić

Mladi TOZD - a SPO imamo OO ZSM

V TOZD-u SPO imamo od skupnega števila zaposlenih približno 140 mladih izpod 27 let starosti, kar predstavlja 45 % vseh zaposlenih. Mladina do sedaj ni bila organizirana, zato se je čutila potreba po povezovanju mladincev in organiziranem delu na vseh področjih ustvarjanja in samoupravnega odločanja. Zato je bil na pobudo družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in posameznih mladincev v začetku leta 1980 formiran iniciativni odbor za ustanovitev mladinske organizacije. Odbor je v povezavi z Občinsko konferenco ZSMS Novo mesto pripravil predlog programa dela, evidentiral kandidate za predsedstvo in pripravil vse potrebno za ustanovno konferenco, ki je bila dne 23. 5. 1980 ob 16 00 uri.

Konference so se poleg mladincev udeležili povabljeni: direktor TOZD tov. Marjan Zupanc, predstavnik OOKK tov. Jože Barbič in predstavnik OOS tov. Rafko Krevs.

V delovno predsedstvo so bili izvoljeni Janko Hrovat, Igor Romih, Dušan Jevšek, zapisnikar Alojz Berus in overovatelj zapisnika Hervolj in Boris Sajevec.

Predsednik delovnega predsedstva Janko Hrovat, je podal na začetku presek dejavnosti SPO od formiranja do danes, v nadaljevanju pa namen in potrebo ustanovitve OOSZM v naši TOZD. Direktor TOZD Marjan Zupanc pa je v svojem poročilu predvsem poudaril pomen ideološkega izobraževanja mladih skozi mladinsko organizacijo, podprl prizadevanja za ustanovitev OOSZM in ji zaželel uspešno in aktivno delovanje.

Predlog programa dela OOSZM je bil po krajši razpravi soglasno sprejet. Sprejeti so bili tudi predlagani člani predsedstva in sicer:

Igor Štukelj
Ljodor Dereta

Bodoči gradbeni tehnik posluša razlago in kritiko o pravilnosti izdelka, ki ga je naredil na šolski praksi v delavnici SGP Pionir pod nadzorstvom inštruktorja tov. Bolteta. (Foto: Dragan Janez, štipendist 1. GTŠ)

Dušan Jevšek
Dušan Plot
Igor Romih
Boris Sajevec
Janez Hervolj
Angelina Iveljič
Alojz Fink
Alojz Berus
Zdenko Gosenca
Savko Kristan

Za predsednika je bil izvoljen Alojz Berus, za sekretarja Igor Romih, za blagajnika pa Angelina Iveljič. Tako smo mladi v TOZD SPO končno dobili OOSZM, v kateri se bomo lahko organizirano ukvarjali s konkretnimi problemi na delovnem mestu in pri samoupravnem odločanju. Možnosti in moč imamo.

In kar je najpomembnejše, mladina je izrazila pripravljenost in odločnost, da res konkretno prispeva k reševanju vseh problemov in vprašanj.

Tisoč delavcev sodelavcev

V julijski številki PIONIR-ja so bili objavljeni prispevki novih sodelavcev:

1. Anica ORAŽEM – sindikalna organizacija in TOZD TKI
2. Vojko MLINAR – sindikalna organizacija in TOZD TKI
3. Alojz LENARČIČ – sindikalna organizacija in TOZD LO
4. Dragomir KOVJANOVIČ – sindikalna organizacija in TOZD gradbeni sektor Zagreb
5. Savelko STOJANOVŠKI – sindikalna organizacija in TOZD gradbeni sektor Krško
6. Ivica INTIHAR – sindikalna organizacija in TOZD gradbeni sektor Ljubljana
7. Metka BUČAR – sindikalna organizacija in DSSS

Ponovno so se oglasili:
1. Ivan ILIJANIČ – sindikalna organizacija in TOZD gradbeni sektor Novo mesto
2. Rafko KREVS – sindikalna organizacija in TOZD SPO

3. Ivan ROVAN – sindikalna organizacija in TOZD TKI
  4. Niko ŽIGANTE – sindikalna organizacija in TOZD TOGREL Krško
  5. Erna LOGAR – sindikalna organizacija in TOZD MKO
  6. Dušan DEVIČ – sindikalna organizacija in TOZD gradbeni sektor Ljubljana
- DOPISUJTE V SVOJE GLASILO!
ORGANIZIRAJTE DOPI-SNIŠTVO!
PRIDOBIVAJTE NOVE SODELAVCE!

Srečanje mladih iz OZD

V soboto, 14. 6. 1980 je na Loki potekalo 2. srečanje mladih iz OZD Novega mesta, ki ga je organiziral koordinacijski svet ZSMS SGP „Pionir“, v sodelovanju s področno konferenco mladih delavcev pri OK ZSMS Novo mesto.

V dopoldanskem času so ob okrogli mizi, ki se jo je udeležilo okrog 50 predsednikov OO ZSMS, razpravljali o mestu in vlogi mladih v samoupravnih organih. Udeleženci okrogle mize so sprejeli tudi določene zaključke in stališča, ki so objavljena v zadnji številki Biltena srečanja.

V tekmovalnem delu srečanja so mladi tekmovali v vedrih igrah in sicer: vlečenje vrvi, tek v vrečah, metanje kamenja v daljavo, skok v daljino z mesta, pikado za dekleta, streljanje in šah. V vseh disciplinah, razen pikada za dekleta, so prva mesta osvojili mladi „Pionirja“, kakor tudi prehodni pokal srečanja. Tekmovalnega dela srečanja se je udeležilo okoli 150 tekmovalcev iz IO OZD.

Zaključek srečanja je spremljan s kulturno-zabavnim programom in plesom. Med kulturnim programom je predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Stane Žunič podelil izkaznice mladincem, ki so uspešno končali mladinsko politično šolo.

Iz pogovora z udeleženci srečanja lahko sklepamo, da je srečanje uspelo in dosegljivo namen.

IVAN ILIJANIČ

Sklepi disciplinske komisije TOZD SPO

Disciplinska komisija je na svoji seji dne 13. 6. 1980 obravnavala devet primerov kršitve delovnih dolžnosti ter izrekla 4 opomine, 2 javna opomina, 1 oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, 2 prenehanja delovnega razmerja s tem, da je v enem primeru izvršitev sklepa preložila za dobo šestih mesecev.

Komisija ugotavlja, da delavci kršijo delovne dolžnosti zlasti z odklanjanjem dela, ponarejanjem uradnih dokumentov in uporabo delovnih sredstev v privatne namene, tako je komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja strojniku težke gradnje mehanizacije Francu Pungerčarju, zaradi ponarejanja strojnih poročil in neupravičenega izostajanja z dela.

Pri izreku ukrepa je komisija kot olajševalno okoliščino štela delavčevo priznanje podanega suma zato mu je izvršitev izrečenega ukrepa odločila za dobo šestih mesecev, če delavec v tem času ne bo ponovno kršil delovne dolžnosti.

Na podlagi prijave Postaje milice Novo mesto – oddelek Šentjernej je komisija obravnavala kršitev delovnih dolžnosti strojnika TGM Zdravka Franka, ki je brez dovoljenja nadrejenih v TOZD-u SPO uporabil nakladač ter z njim opravljal privatne usluge s tem, da je opravljeno delo zaračunal in si denar prisvojil. S svojim ravnanjem je hujše kršil delovne dolžnosti zato mu je komisija izrekla ukrep prenehanje delovnega razmerja.

Posebna odškodninska komisija pa povmitev protipravno pridobljenega denarja.

Srečanje domov učencev SGP PIONIR

Bilo je 14. 6. 1980 pred športno dvorano v Novem

mestu. Učenci iz Zagreba, Krškega, Ljubljane in Novega mesta so tekmovali v naslednjih disciplinah: nogomet, namizni tenis, strelstvo, kros.

Ob 9.30 je bila otvoritev prvega športnega srečanja naših učencev. Mali nogomet se je pričel ob 9.45. Ekipe učencev iz Krškega je okusila kako zelo je žoga okrogla – izgubila je namreč 5 : 0 z Ljubljančani. V nadaljevanju tekmovanja je ekipa Novega mesta premagala učence iz Zagreba 1 : 0. Priznati moramo, da so se učenci iz Zagreba srčno borili. Za tretje, oziroma četrto mesto so se pomerile ekipe Krškega in Zagreba. Krško je premagalo Zagrebčane 2 : 1. Na sporedu je bil finale. Ob burnem navijanju učencev sta se spopadli ekipe Ljubljane in Novega mesta. Fantje iz Ljubljane so v zelo dobri igri nadigrali domačo ekipo 4 : 2.

Streljanje je bilo v športni dvorani. Ekipno so zmagali učenci iz Ljubljane, drugi so bili učenci iz Zagreba, tretji učenci iz Krškega, zadnje mesto so „zasluženo“ dobili Novomeščani.

Loparje so najbolj spretno vrteli učenci iz Krškega, drugi so bili učenci iz Novega mesta, tretji učenci iz Ljubljane, četrto mesto so zasedli učenci iz Zagreba.

Ob 12.10 so učenci preizkušali zmogljivost v krosu. Start je bil pred športno dvorano, učenci so tekli do samskega doma preko Marofa in nazaj. Na cilj so prišli vsi, nekateri sicer zelo težko in

opotekajoče. Ekipno so zmagali učenci iz Ljubljane, sledili so učenci iz Novega mesta, Krškega in Zagreba.

Končni vrstni red ekip:

Ljubljana	14 točk
Krško	10 točk
Novo mesto	10 točk
Zagreb	6 točk

Odlično športno znanje in sposobnosti so pokazali Ljubljančani. Zaslužno so dosegli prvo mesto. Prehodni pokal se za eno leto seli v Ljubljano. Učenci iz Novega mesta bi lahko pokazali več. Ekipe iz Krškega je pokazala solidno športno znanje. Pohvaliti moramo ekipo iz Zagreba. Učencev je v Zagrebu malo, a so kljub temu izbrali ekipo za tekmovanje in se športno borili.

In na koncu, vidimo se v Krškem 1981!

BRANKO FRLAN

Z
vseh
strani

TOZD SPO

– Delavski svet je obravnaval navodila za delo v Črni gori, ter

potrdil višino terenskega dodatka, ki znaša 270,00 dinarjev in se izplačuje delavcem PDE Črna gora na koledarski dan.

– V poslovni odbor za Črno goro se imenuje Marjan Zupanc – direktor TOZD, kot član odbora Jože Pintarič – tehnični vodja TOZD, kot namestnik člana.

– Zborom delavcev TOZD se predlaga obravnava in sprejem Pravilnika o delu odbora za obveščanje.

– Za člana odbora za obveščanje delavski svet imenuje Rafka Krevsa, referenta za kadre in samoupravne zadeve.

– Sprejme in potrdi se obravnavani Samoupravni sporazum o skladnem razvoju in delitvi dela med cestnim in železniškim prometom v blagovnem prevozu v besedilu, ki ga je pripravila Gospodarska zbornica SR Slovenije.

– Delavski svet je obravnaval sklepe poslovnega odbora za PDE Libija iz katerih je razvidno, da se določena osnovna sredstva zaradi zmanjšane obsega del v Libiji odprodajo, zato je predlagal sledeče ukrepe:

– ugotovi naj se stanje neodplačanih kreditov s katerimi je mehanizacija nabavljena, ter način pokrivanja anuitet do dokončnega vračila kreditov

– ugotovi stanje in vrednost rezervnih delov

– prodajo mehanizacije vezati na rezervne dele

(Nadaljevanje na 8. strani)

Samski dom v Brsljinu. (Foto: Goran Rovani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

— po odpisu vrednosti naj se naslednja mehanizacija pošlje v Jugoslavijo s tem, da se obremenijo TOZD SPO.

3 kom — bager Liebherr
2 garnituri — betonarna Arbau

4 kom — kompresor Atlas — pocpo

3 kom — Žerjav Potain 335 s prikolicom za prevoz

4 garniture — avtomešalec Magirus Deutz 310 s priklopnikom za prevoz cementa

2 garnituri — avtomešalec Magirus Deutz 170

— TOZD SPO združi pri LB — združena sredstva za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju sredstva v višini 6.894,80 dinarjev.

— Iz sredstev poslovnega sklada TOZD se odvoji sredstva za nakup kontejnerja za shranjevanje razstreliv za potrebe novo ustanovljene enote za zemeljska dela.

— DSSS — pravna služba vloži pri Okrožnem gospodarskem sodišču Ljubljana vlogo za razširitev dejavnosti (poslovni predmet) TOZD Strojno prometni obrat glede na ustanavljanje enote za izvajanje zemeljskih del.

— Za potrebe PDE Libija se združijo obratna sredstva v višini 925.000,00 dinarjev.

— Delavski svet daje v javno razpravo Temelje plana TOZD Strojno prometni obrat za srednjeročno obdobje 1981 — 1985 in Samoupravni sporazum o osnovah plana delovne organizacije SGP „Pionir“ za obdobje 1981 — 1985.

— Sklepi III. razširjene seje IO OOZS in vodstvenih delavcev TOZD SPO.

— Zborom delavcev se predlaga v sprejem in potrditev samoupravni sporazum o temeljnih planov Rudis Trbovlje.

— IO je potrdil predlog statutarnega sklepa Zveze sindikatov občine Novo mesto ter poslovnik o notranji organizaciji in načinu delovanja občinskega sveta ZS Novo mesto.

— Sprejet je samoupravni sporazum o združevanju sredstev za organizacijo in izvedbo 2. kulturnega srečanja gradbincev SR Slovenije v letu 1980 ter v ta namen izločil 975,00 dinarjev.

— Zaradi dolgoletnega aktivnega sodelovanja v samoupravnih organih TOZD je za priznanje predlagan Marjan Zupanc in Anton Gazvoda.

Sklepi delavskega sveta TOZD

Dorđu Mlagojeviću in Nikoli Ristiću, ki prosita za solidarnostno stanovanje pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Novo mesto, se da garancija, s katero se TOZD obvezuje, da jim bo po 5 letih od vselitve v solidarnostno stanovanje, zagotovila primerno stanovanje.

Aktivni ZB SGP „Pionir“ Novo mesto je dodeljena finančna pomoč v znesku 2.500,00 din.

Sprejeta so finančna navodila za poslovanje tesarskega obrata

Potrjen je periodični obračun TOZD, za obdobje I—VI/80

Potrjen je sklep komisije za gospodarjenje v zvezi izplačila stimulacije po korigiranem izračunu, za enote, ki so izkazovale negativni uspeh.

Sklepanje o združevanju obratnih sredstev za stroške upravne režije za PDE Libija, za leto 1979 in za čas I—VI/80.

Potrjeni so sklepi, ki jih je predlagal DS DO.

Zavrnjena je pritožba Ismeta Omerbašića, ki se pritožuje na sklep disciplinske komisije, ki mu je zaradi hujših kršitev delovnih obveznosti izrekla ukrep — javni opomin.

Razpiše se javna razprava na zborih delavcev, za sledeče zadeve: polletni obračun TOZD, 19. člen samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD, predlog sprememb 29. in 30. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD, za gradbeništvo, samoupravni

sporazum o ustanovitvi in delovanju posebne raziskovalne skupnosti za graditeljstvo, razprava o samoupravnih aktih za ustanovitev stavbne zemljiške skupnosti občine Novo mesto, osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana LB — TDB Novo mesto in spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov banke, razprav o osnutku temeljev plana TOZD gradbeni sektor Novo mesto in osnutku samoupravnega sporazuma o osnovah plana temeljne organizacije SGP „Pionir“ za obdobje 1981—1985.

Pomembnejši sklepi komisije za kadrovsko socialne zadeve

Boru Tripiću je odobren od 18. do 23. 8. 1980 izredni plačani dopust, zaradi udeležbe na mladinski politični šoli.

Zvonku Femberu je odobreno 18 dni izrednega neplačanega dopusta.

Komisija je 166 delavcem povečala urna merila.

Na delovna opravila in naloge gradbenega delovodje so razporejeni Đuro Herendić, Peter Špehar, Anton Bajc, Ivan Maresić in Alojz Bajuk.

Pomembnejši sklepi IO OOZS

Na podlagi poročila o pripravah in izvedbi referendumu, izvedenega dne 26. 7. 1980, je IO ugotavljal sledeče:

da ni izvršena razprava o zadevah, ki so bile predmet referendumu na sindikalnih skupinah gradbišča OE Bršljin, — zadolžen vodja gradbišča Mirko Injac, delavnice in glavno skladišče — zadolžen Marjan Colnar, gradbišče „Cesta herojev“ — zadolžena Mitar

Vicentić in Branka Malenšek. Kar se tiče rezultatov referendumu, IO ocenjuje, da so le-ti dobri, z ozirom na veliko število samoupravnih aktov, ki so bili predmet referendumu in veliko število delavcev, ki niso glasovali (286 delavcev, kar je 27,61 % od skupnega števila)

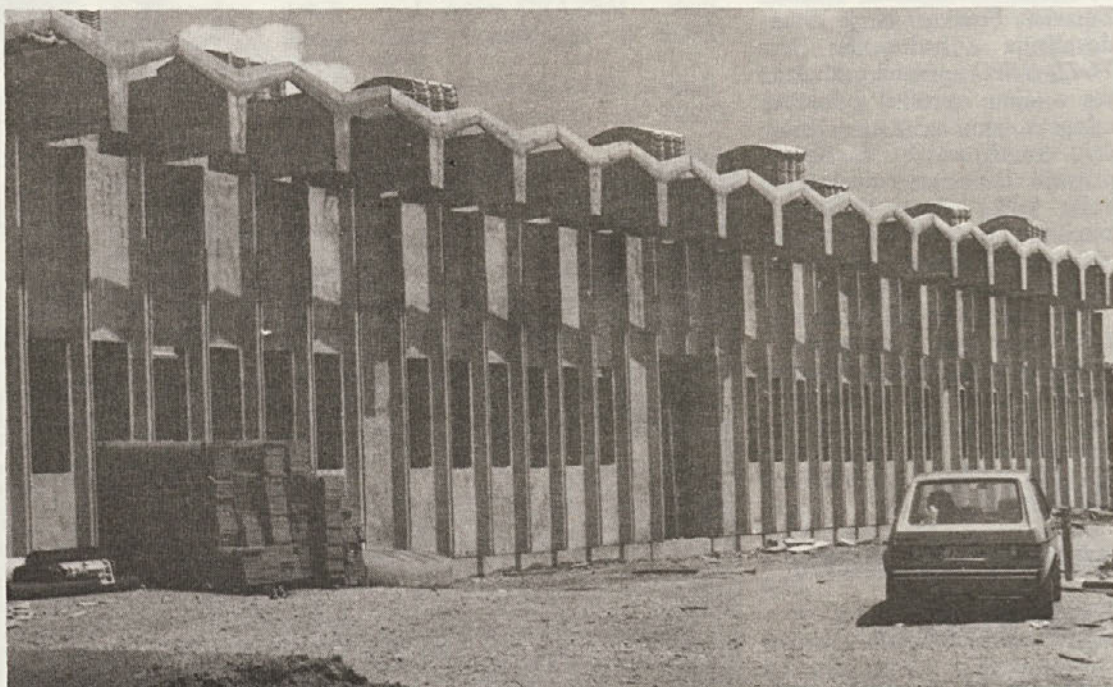
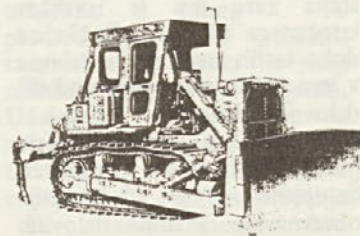
— Podprt je predlog OO ZSMS, glede problematike športnih objektov na lokac. novega samskega doma.

Ugotavlja se namreč, da je ob novem samskem domu predvideno za izgradnjo premalo športnih objektov, oziroma igrišč. Potrebno bo glede tega preveriti projektno dokumentacijo ter poiskati nove lokacije za športna igrišča. Objekte za športno rekreacijo bo potrebno usposobiti še to leto.

— IO je obravnaval polletni obračun in predlagal DS TOZD, da ga sprejme v predlagani obliki.

— Delavci so na zborih delavcev sprejeli sklep, o uvajanju delovne solidarnostne sobote, kot nadomestilo za izgubljeni čas na zasedanju samoupravnih organov in zborih delavcev. To solidarnostno soboto, na podlagi sklepa zbora delavcev, bodo režijski delavci TOZD delali v proizvodnji.

IVAN ILIJANIĆ

Otsutnost s posla i iskorištenost radnog vremena

U julu mjesecu u Mariboru je bilo savjetovanje o aktualnim pitanjima odsutnosti s posla i iskorištavanja radnog vremena, kojeg je organizirao Savezni odbor sindikata građevinskih radnika Jugoslavije. Na tom savjetovanju učestvovalo je dosta predstavnika građevinskih radničkih organizacija iz cijele Slovenije. Utvrdili su da bolovanja u građevinarstvu sve više rastu i da u građevinskoj operativi za sa još nismo našli efikasan lijek za taj izvor nestabilnosti, koji osjetno smanjuje postignute poslovne rezultate organizacija građevinske operative. Malo razveseljavajući podatak je da se broj izostanaka zbog bolovanja u posljednje dvije godine u industriji građevinskog materijala snizuje.

Na savjetovanju su utvrdili da je najčešći uzrok odsustvo zbog bolesti, a jako brojni su i drugi neopravdani ili opravdani izostanci s posla. Statistika pokazuje da su najčešći uzrok bolesti razne prehlade, povrede na radu, bolesti mišića kostiju in zglobova, te bolesti probavnih organa. Ostala su oboljenja zastupljena u manjem broju.

Ti podaci pokazuju da na bolovanje utječe način rada u građevinskoj operativi, gdje je radnik izložen vremenskim neprilikama, terenskom radu koji je povezan sa neredovitom i dosta često premalo kvalitetnom prehranom, a i neurednost gradilišta, što za posljedicu ima prečeste povrede na radu.

Svi učesnici na savjetovanju složili su se da odgovorni radnici moraju i za to područje u OOUR građevinske operative u suradnji sa radnicima zdravstva stalno raditi u svrhu poboljšanja uvjeta rada, prehrane, zdravstvene preventive, organizacije rada života radnika itd.

Neka ispitivanja, koja su bila obavljena u radnim organizacijama građevinske operative pokazala su da izostanci s posla zbog bolesti nisu uvijek poslje-

dica stvarne bolesti radnika, već su dosta puta psihološke prirode, koje radnici upotrebljavaju kada su nezadovoljni kao nekakav obrambeni mehanizam odnosno ispušni ventil i izostaju s posla. Drugim riječima rečeno izmuduju „bolovanje“. Na savjetovanju je bilo naglašeno kako je važno da je radnik voljan da radi, a htjeli će da radi ako ga rad bude zadovoljavao, kako njega osobno tako i njegove životne potrebe. Ako tih faktora zainteresiranosti nema odnosno nisu ispunjeni radnik će tražiti razna opravdanja za ostajanje kod kuće i svaki put kada se bude slabije osjećao ili bude imao manje povrede tražit će bolovanje. Razumljivo je da su potrebe radnika za domom i potrebe za rješavanje određenih društvenih problema kod radnika, koji žive u samačkim domovima, bitno drukčije od domaćina. A upravo ti radnici i najviše izostaju. Da su te konstatacije točno potvrđuje činjenica, da su radnici na gradilištima u inozemstvu uglavnom zdravi, a kad dođu kući isti radnici često izostaju zbog različitih uzroka bolesti. Bilo je utvrđeno da najviše s rada

izostaju radnici koji tvrde da svojim poslom nisu zadovoljni, a nisu zadovoljni svojim osobnim dohotkom, odnosno oni koji tvrde da se u radnoj sredini nisu snašli, a to su posebno mladi ljudi do 20. godine starosti i oni koji su u radnoj organizaciji zaposleni do tri godine. Ukratko, češće izostaju s posla zbog različitih uzroka radnici, koji žive u slabije uređenoj socijalnoj okolini, a to su prije svega radnici koji ne žive stalno u krugu svojih obitelji, odnosno doseljenici.

Na savjetovanju je bilo izraženo mišljenje da su u organizacijama građevinske operative premalo napravili za poboljšanje zdravstvenih i higijenskih uvjeta na radnom mjestu za poboljšanje socijalne okoline radnika, za bolju organizaciju rada, za otklanjanje slabog vladanja i slabih međuljudskih odnosa. Upravo tim područjima će sindikalne organizacije i ubuduće posrećivati upravo posebnu pažnju.

I što je na tim područjima bilo napravljeno u našoj radnoj organizaciji? Nesumljivo najveći uspjeh znači gradnja novih

samačkih domova. U posljednje su vrijeme također pozitivna pomjeranja i kod poboljšanja prehrane radnika, počele su pripreme za adaptaciju menzi. Radnički savjet radne organizacije je krajem prošle godine potvrdio neke mjere za rješavanje kadrovske problematike, jer sve rečeno spada na kadrovsko područje. Konstatiram da u vezi potvrđenih mjera nema nekih pozitivnih pomjeranja posebno na području rada kadrovskih službi, koje se još uvijek gube u raznim administrativnim kadrovskim poslovima, a jako malo je onog pravog kadrovskog posla, tj. rada sa ljudima, koji zahtijeva mnogo ustrajnosti i poztvovnosti. Što se tiče stručne pomoći kod uključivanja većeg broja radnika u socijalnu okolinu, posebno kod organiziranja njihovog kulturnog i sportskog uključivanja u sredinu u kojoj žive te stručno organiziranog iskrištenja njihovog slobodnog vremena, ne osjećaju se veći uspjesi. Morat ćemo se dogovoriti za organiziranu zajedničku akciju na tom području, a također je i izvesti. Naravno, neće se smjeti ići na kompanjsku mjeru već za stalno djelovanje odgovornih radnika za područje kadrovanja.

MARKO SVETINA

Anton Gazvoda sprejema priznanje ob 30-letnici samoupravljanja. (Foto: Toni Vovko)

Ulaganja u stambenu izgradnju

Ulaganju u stambenu izgradnju porasla su u protekle četiri godine ispod odnosa koji su bili određeni društvenim planovima, što vrijedi za sve naše republike. Upravo u sadašnjem raddoblju, kada se predviđa smanjenje investicija, stambena izgradnja će i te kako biti važna posebno za našu radnu organizaciju koja je prije nekoliko godina bila najjači graditelj stanova u Sloveniji.

Veće preusmjerenje proizvodnih mogućnosti u stambenu izgradnju logična je posljedica trenutnog privrednog stanja i u našoj smo radnoj organizaciji već poduzeli sve potrebne mjere da bi mogli početi da gradimo stanove u većem obimu.

Naše je društvo izgradnju stanova stalno posvećivalo posebnu pažnju. Planiranje stambene izgradnje izvodi se u svim

(Nastavak na sl. stranici)

(Nastavak sa prij. stranice)

organizacijama udruženog rada i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama, samoupravnim interesnim zajednicama, općinama itd. U okviru godišnjih i 5-godišnjih planova društveno ekonomskog razvoja se na nivou republika i autonomnih pokrajina te federacije mijenjaju i planovi stambene izgradnje i određuju osnovni smjerovi stambene politike.

Plan stambene izgradnje također je i dio plana društveno ekonomskog razvoja svake općine, te obuhvata prostorski smještaj stambenih i drugih pratećih objekata kao što su, na primjer škole, trgovine, zdravstvene radne organizacije, dalje obuhvata obim i strukturu stanova, dinamiku gradnje, urbanističke planove, način financiranja i dinamiku priliva potrebnih sredstava za stambenu gradnju i td.

Pa sada važećim propisima OOUR iz dohotka izdvajaju sredstva za stambenu izgradnju, a osnova za izdvajanje je bruto osobni dohodak (većina naših OOUR izdvaja sredstva u visini 9% bruto osobnog dohotka). Pored tih sredstava OOUR može još izdvojiti i dodatna sredstva za stambenu izgradnju, koja se rasporede u fond zajedničke potrošnje namjenski za stambenu izgradnju, naravno ako OOUR ima na raspolaganju dovoljno sredstava za izdvajanje u tu svrhu Republike i autonomne pokrajine su 1977 godine usvojile međusobni dogovor o pojedinim elementima zajedničke stambene politike u kojem je predviđeno da svaki građanin, koji dobije stambeno pravo u društvenom stanu, obvezno mora sudjelovati i sa svojim vlastitim sredstvima kod troškova izgradnje stana. Vlastito učesće radnika trebala bi biti srazmjerna radnikovom materijalnom položaju izuzeti su samo radnici sa najnižim osobnim dohotcima. Odredbe ovog sporazuma sprovede se u Sloveniji, a u ostalim se republikama odvijaju pripreme za njihovo sprovođenje. Te smo odredbe ugradili i u naše samoupravne opće akte, koji uređuju stambene odnose i sprovodimo ih u svim našim OOUR.

Kada je sistem gradnje stanova za tržište bio napušten i kad je bio obavljen prelaz na društveno usmjerenu stambenu izgradnju, mnogim radnicima, a posebno povratnicima iz inozemstva bilo je onemogućeno da bi svojim vlastitim sredstvima i pomoću bankovnih sredstava kupili stan u etažnom vlasništvu. Pored toga i općine,

Tak je obnovljeni počitniški dom u Vrsaru; u njemu je 40 ležišta za naše delavce, ki bodo v avgustu že uživali zasluženi počitek. (Foto: Toni Vovko)

posebno u većim miestima, organizivanju individualnu stambenu izgradnju i daju prednost gradnji blokova i to zbog sve većih potreba za izgradnjom infrastrukture. Posljedica toga je da se veliki dio sredstava drađana preusmjerava na drukčiju potrošnju, a istovremeno se povećava broj molitelja za društvene stanove.

Na osnovu statističkih podataka za posljednje se četvoro-godišnje razdoblje utvrđuje da ulaganja u stambenu izgradnju nisu dala željene efekte. Sve više raste nesrazmjer između visokog stupnja ulaganja sredstava u društvenu stambenu izgradnju i broja izgrađenih stanova, a što posebno i prije svega nije uzrok u povećanju cijeno za m² stambene površine, već ima još mnogo drugih uzroka, a između ostalih se je povećala i prosječna površina izgrađenih stanova, koja je u 1975 godini iznosila 58,2 m², a u 1979 godini 61,6 m².

U posljednje 4 godine zajedničke investicije u stambenu izgradnju povećale su se u društvenom sektoru za skoro 3x kod čega su se najviše povećale investicije iz bankovnih sredstava (3,5x) organizacija udruženog rada na područja neprivrede (3x), a smanjila su se sredstva organizacija udruženog rada na području privrede i društveno političkih zajednica.

Uprkos naporima, koje društvo ulaže u stambenu izgradnju zabrinjavajući su podaci, da se od 1976 godine smanjuje ili stagnira ukupan broj izgrađenih stanova, u pojedinoj godini.

Kao glavni uzrok za to posebno se navodi:

- prelazak na sistem usmjerene stambene izgradnje,
- nedostatak materijala
- zakašnjenja kod izvođenja završnih radova
- visoki porast cijena materijala
- slaba dohodovna povezanost svih koji sudjeluju u stambenoj izgradnji
- nepravovremena priprema zemljišta za gradnju kao posljedica neodstatka sredstava i zakašnjenja kod izrade i usvajanja urbanističkih planova
- preniske stanzarine.

Gore navedeni uzroci nesumljivo će još jako i ubuduće utjecati na stambenu izgradnju, jer smo pred ponovnim skupljenjem cementa i betonskog željeza, a da i ne govorimo o svim drugim građevinskim materijalima čije cijene iz dana u dan rastu. Isto tako nema općine, u kojoj radove izvode naše OOUR, gdje ne bi kasili sa urbanističkim nacrtima i pripremom zemljišta za gradnju.

Također je jako zaminljivo analizirati cijene stanova. Tako cijene stanova prosječno dogovorene, kao konačne i troškovi gradnje od 1975 godine dalje svake godine strmo rastu. Kod toga konstatiramo da u strukturi cijene stanova brže rastu tako zvani „ostali troškovi“ nego troškovi gradnje. Ostali troškovi posebno obuhvataju troškove za komunalno opremanje terena, troškove projekta, troškove raznih razvlašćenja i nadoknade stanova i td. U 1975 godini

takozvani „ostali troškovi“ predstavljali su 22% u ukupnoj cijeni stana a u 1978 godini već 24,4% s tim da u većim mjestima ti troškovi već predstavljaju 34 i više procenata u ukupnoj cijeni.

Kod toga treba upozoriti da je na ubrzano povećanje cijena stanova utjecalo više uzroka izvan takozvanih građevinskih uzroka, kod toga posebno mislimo na neriješeno pitanje drugačnog kreditiranja izgradnje komunalnih objekata, zbog kojeg se ti troškovi uglavnom prenose na cijenu stanova, nepravodobna urbanistička i komunalna priprema zemljišta za gradnju i time nemogućnost stabilne neprekidne gradnje u određenom obimu, a također i opća inflacijska kretanja.

U društvenom je sektoru u proteklom 4-godišnjem razdoblju bila postignuta odnosno čak prenašen planirani porast ulaganja u stambenu izgradnju, a u individualnom sektoru ulaganja su mnogo zaostala za predviđenima. Ali ipak sva ulaganja bilo kakva da su bila nisu dala željene rezultate, tj. dovoljan broj izgrađenih stanova, jer sva raspoloživa sredstva uopće nisu bila potrošena, a uprkos tome sva su sredstva bila angazirana, jer su bila usmjerena na druga područja. Za naredno plansko razdoblje na području gradnje stanova najvjerojatnije se ne mogu očekivati neka poboljšanja. Pripremaju se naime propisi prema kojima će gradnja stanova uglavnom

(Nastavak na sl. stranici)

(Nastavak sa prij. stranice)

biti financirana iz čistog dohotka, i može se dakle obzirom na opću privrednu situaciju očekivati smanjenje raspoloživih sredstava za tu svrhu. Zbog općih inflacijskih kretanja i podizanja cijena, koje neposredno ili posredno utječu na obim i trošenje stambenih sredstava i na cijene stanova, pa se može očekivati da će se u buduću još smanjiti efikasnost investicija iz stambenih sredstava.

MARKO SVETINA, dipl. iur.

Dobri polugodišnji rezultati - podsticaj za daljnji rad

Zaoštrjeni privredni položaj i srazmjerno oštre mjere ekonomske politike, s kojima bi se trebali ublažiti strukturni neskladi unutar države te poboljšati nepovoljna vanjsko-trgovinska platna bilanca, postavljaju pred organizacije udruženog rada izuzetno teške i zahtjevne zadatke, koji od svakog radnika zahtijevaju veliku mjeru stabilizacijske reguliranosti, radne discipline i odgovornosti. Česte administrativne mjere, koje diraju u ustaljeno poslovanje radnih organizacija, nedostatak reprodukcijskog materijala, nesređena pitanja na području deviznog poslovanja i izmjena tečaja dinara, osnovni su problemi sa kojima su se susretale radne organizacije i prvih šest mjeseci ove godine i koji su ometali reprodukcijski proces.

Pregled trenutnog privrednog stanja ne dajemo zato da bi ga kritički ocijenili, jer smo svjerni da smo za njega više manje sami krivi, jer smo u prijašnjim godinama poslovali slabo, jer smo trošili više nego što su dopuštale dohodovne mogućnosti i jer smo uzimali onoliko koliko nam je trebalo, a ne onoliko koliko smo ostvarili, dajemo ga zato, da bi znali bolje cijeniti rezultate koje smo postigli u prvom polugodištu ove godine i da bi poslali svesti ozbiljnosti položaja i u narednim razdobljima radili bar toliko dobro kao što smo u ovom obračunskom razdoblju.

Radnici Pionira su ukupno u prvih šest mjeseci ostvarili 1.399.689.794 — din bruto realizacije, što je 44 % godišnjeg proizvodnog plana. Ovom realizacijom su po pokriću svih

Takoj po podpisu pogodbe za gradnju hotela Plaža u Hercegovom so se nadaljevali že prej načeti poslovni razgovori s kooperantom, gradbenim podjetjem PRVOBORAC iz Hercegovoga. Odmah poslije potpisivanja ugovora za gradnju hotela Plaže u Hercegovom su se nastavili već ranije početi poslovni razgovori sa kooperantom Gradjevinskim poduzećem PRVOBORAC iz Hercegovog.

poslovnih troškova postigli 94. \$4.620.— din pokrića III. ili preko 50 % godišnje planiranog pokrića i za 86 % više nego što je bilo planirano za to razdoblje. Postignuta realizacija kao i finansijski rezultat znatno

su povoljniji od prošlogodišnjih a bolja je i produktivnost jer realizacija po zaposlenom iznosi 21 % više nego u istom razdoblju prošle godine od čega naravno inflacija ima važan utjecaj.

Dobrim poslovnim uspjesima doprinijelo je i racionalnije iskorištavanje radnog vremena. Efektivni sati u se u usporedbi sa prošlogodišnjim povećali za 7 %, a izostanci sa posla su se ukupno smanjili za 3 %, dok su bolovanja, kod kojih smo u prvom tromesečju zabilježili malo poboljšanje ponovo u porastu.

u nastavku dajemo nekoliko važnijih brojevanih pokazatelja o poslovanju pojedinih osnovnih organizacija:

TABELE NA STRANICI 4.

V torek, 10. junija 1980, so predstavniki TERMIKE iz Ljubljane, SGP GROSUPLJA, TOVARNE ZDRAVIL KRKA iz Novega mesta in naše delovne organizacije podpisali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za zgraditev tovarne steklenih izolacijskih vlaken v Novem mestu.

Ovim brojevima nije potreba opsežniji komentar. Postignuti poslovni rezultati više su nego povoljni, a posebno ako uzmemo u obzir da se radi o obračunskom razdoblju koje u građevinarstvu vrijedi za manje uspješno, jer špica građevinske sezone tek dobro počinje. Vrijednost postignutih rezultata još poraste ako uzmemo u obzir u uvodu navedene nestabilne privredne odnose i uvjete u kojima su bili postignuti ti rezultati. Uprkos svemu postignuti trenutni uspjesi ne smiju nas odbratiti od daljnjih nastajanja za još boljim poslovnim uspjesima, jer moramo biti svjesni da sadašnji nemirni tokovi zahtijevaju neprekidnu budnost i dosljedno poštivanje rezolucijskih usmjerenja i određaba programa štednje.

EKONOMSKI BIRO

„Naši“ medju 200 najvećih u Sloveniji

Privredni vjesnik je 5. juna opet izdao pregled 200 najvećih slovenskih radnih organizacija u 1979 godini. Uvrstio jih je prema visini dohotka kao i u istom takvom pregledu prošle godine. Deset najvećih u Sloveniji su: Iskra u Kranju, Gradis, željezara Jesenice, TAM, željezara Ravne, Gorenje u Velenju, ŽG Željezničko transportno poduzeće Ljubljana, rudnik lignita u Velenju, Slovenija-cesta SGP i Slovenijales – trgovina u Ljubljani. Iza njih su slijedeće RO sa šireg područja Dolenjske i Donjeg Posavja. Najprije kod svake „naše“ RO navodimo mjesto u tabeli 200 najvećih, a u zagradama je njeno prošlogodišnje mjesto u istom uvrštenju.

11. (11) **INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL**, Novo mesto

19. (13) **KRKA**, tvornica lijekova, Novo mesto

28. (23) **SGP „PIONIR“**, Novo mesto

65. (70) **Tvornica celuloze i papira**, Krško

66. (88) **NOVOLES**, drvni kombinat, Straža

110. (119) **NOVOTEKS**, tekstilna tvornica, Novo mesto

123. (146) **INLES**, industrija građevinskog namještaja, Ribnica

130. (116) **Konfekcija LISCA**, Sevnica

140. (114) **ITAS**, industrija transp. sredstava i opreme, Kočevje

144. (137) **BETI**, belokranjska trikotajna industrija, Metlika

154. (138) **LABOD**, tvornica odjeće Novo mesto

180. (194) **JUTRANJKA**, industrija dječije konfekcije, Sevnica

187. (—) **ISKRA**, industrija kondenzatora, Semič

196. (192) **Gozdno gospodarstvo**, Kočevje.

Gradilište Osnovne škole u stambenom naselju BS-3 u Ljubljani pokazuje svoje prave dimenzije tek sa dvorišne strane.

Osnovna škola u stambenom naselju BS-3 iza Bežigrada

Kada kroz ulaz dospješ na gradilište Osnovne škole u stambenom naselju BS-3 u Bežigradu u Ljubljani, izgleda na prvi pogled da si došao na obično gradilište, gdje grade srednje veliku školsku zgradu. Kako prvi izgled vara uvjeriš se, kada prošetáš po gradilištu. Kada se korak odvede iza prva dva objekta, koji skrivaju pogled na cjelinu, ustanovit ćeš da se radi o gradnji velike školske zgrade.

U stambenom naselju BS-3 u Ljubljani će trebati velika škola. Brojne stambene zgrade i stupići, sažidani posljednih godina u tom naselju već su naseljeni. Danas su kao daleka uspomena ljutnja, neugodnosti, čekanje i sve drugo prilikom početaka upotrebe montažnih fasadnih i pregradnih zidova prilikom izgradnje dugog niza stambenih blokova BS-3, koji se nalaze nekoliko desetaka metara iza škole koja je u gradnji i o kojoj govorimo. Upotreba montaže je u prvim počenima zbog nedostataka iskustva i zbog grešaka prouzrokovala ljutnju i odvijala se polako, a sada je to već daleko

za nama. I tu tehnologiju, koja je u prvim počecima bila trd orah, već smo odavno osvojili.

Zbog gradilišta osnovne škole u naselju BS-3 za opis u časopisu površan je, ako uzme-mo u obzir veličinu objekta, jer zbilja je reprezentativan. Izbor nije prikladan zbog nekog drugog razloga: Gradilište je u velikom zakašnjenju sa rokovima gradnje. Čuje se da je o tom zakašnjenju već raspravljao čak Izvršni savjet SSRS, a da Izvršni savjet općine Bežigrad svakog dana raspravlja o teškoćama koje će prouzrokovati kasnija dogradnja škole. Uzrok za zakašnjenje ne nedostatak radnika. U OOUR građevinski sektor Ljubljana u maju je nedostajalo 170 radnika!

Rukovodilac gradilišta osnovne škole u BS-3 je Franc Bartol, građevinski tehničar, a Tone Tanko, dipl. građ. inž. mu je, kao pripravnik, pomoćnik na gradilištu i kao obračunski

Gradnju su počeli u avgustu prošle godine, a pripreme radove u junu prošle godine. Kod gradnje te škole radi se o inženjering poslu, a kompletna investicijska vrijednost objekata iznosi 60 milijuna din. Buduća će škola biti sastavljena od 3 zgrade: zgrade A, u kojoj su učionice i ima ukupno 3711 kvadratnih metara površine, zgrade B u kojoj su kuhinja i prostorije za više namjena ukupne površine 1276 kvadratnih metara i zgrade C u kojoj je velika gimnastička dvorana sa 489 kvadratnih metara površine.

Novi dom učenosti u stambenom naselju BS-3 imat će 18 učionica, više didaktičkih kabi-

neta, prostor za tehničku obuku, klubski prostor za učitelje, strojarnica i sanitarije, sve u puzemlju, a na katu su učionice za specijalnu nastavu, te knjižnicu i čitaonicu. U podrumskom dijelu školske zgrade bit će dva skloništa, a u zgradi B sklonište. Skloništa su u mirnom razdoblju namijenjena za garderobe.

Prilikom postavljanja temelja na zgradama nije bilo teškoća, a gradnja se odvijala bez dodatnih iskopa. Glavna neugodnost za cijelo vrijeme gradnje je nedostatak radnika. U prvom razdoblju kada je bilo mnogo betonskih radova nedostajalo je tesara, a sada prije svega nedostaje zidara.

Nosivi zidovi zgrada su betonski, za oplata su upotrebljavali ploče bosanka a pregradni zidovi su od opeke, ali tih zidova je malo. Gimnastička dvorana je gradjena u montažnoj izvedbi sa montažnim betonskim elementima iz Nove Gorice za stupove, nosače i krovna korita a za punila upotrijebili su zabetonirane betonske zidove.

M. J.

35 godina jugoslovenskih željeznica

Na našim željeznicama smo poslije oslobođenja izgradili 3200 km novih tračnica, a elektrificirali 2900 km odnosno trećinu jugoslovenskih željeznica. U tom smo vremenu više od polovine tračnica osposobili za 20-tonski osni pritisak, a željeznica-ri su u 35 godina dobili nešto više od tisuću novih, suvremenih lokomotiva i oko 500 motornih vlakova.

Mladi OOUR SPP imamo OO SSO

U OOUR SPP od ukupnog broja zaposlenih imamo približno 140 mladih ispod 27 godina starosti, što predstavlja 45% svih zaposlenih. Omladina do sada nije bila organizirana, zato se je osjećala potreba za povezivanje omladinaca i organiziranog rada na svim područjima ostvarivanja i samoupravnog odlučivanja. Zato je početkom 1980 godine na podsticaj društveno političkih organizacija samoupravnih organa i pojedinih omladinaca bio formiran inicijativni odbor za formiranje omladinske organizacije. Odbor je u povezanosti s Općinskom konferencijom SSOS Novo mesto pripremio prijedlog programa rada, evidentirao kandidate za predsjedništvo i pripremio sve potrebno za konstrukcijsku konferenciju, koja je bila 23. 5. 1980 u 16.00 sati.

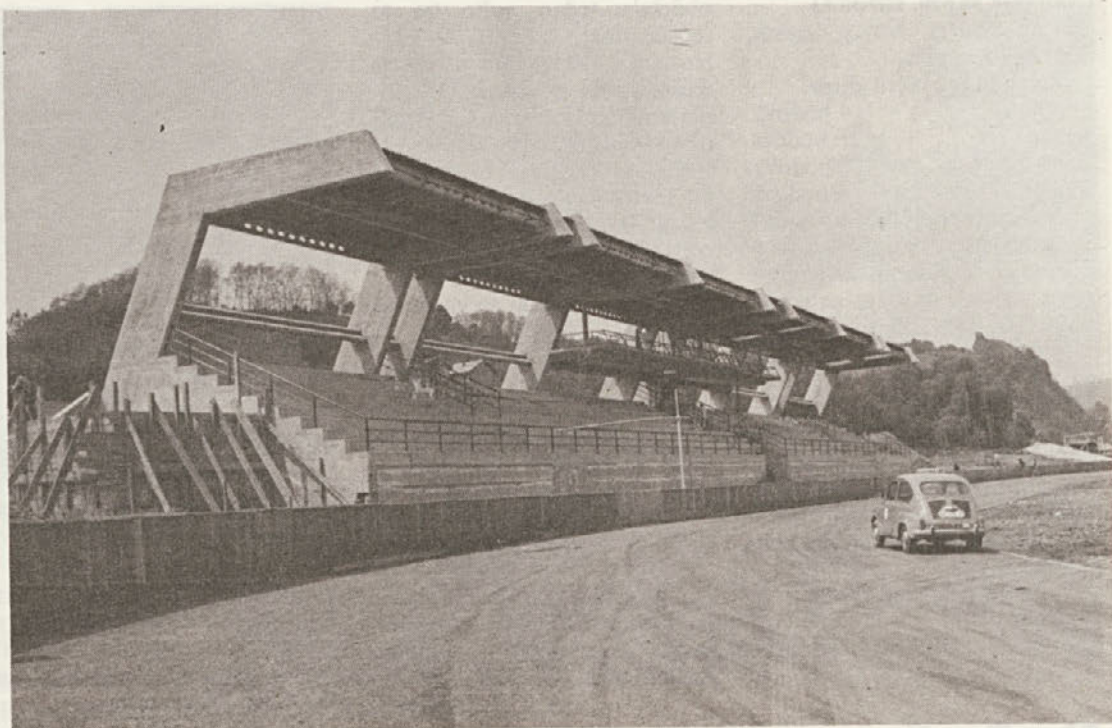
Na konferenciji su pored omladinaca učestvovali i uzvanici i direktor OOUR drug Marjan Zupanc predstavnik OOSK drug Jože Barbič i predsjednik OOS drug Rafko Krevs.

U radno predsjedništvo bili su izabrani Janko Horvat, Igor Romih, Dušan Jevšek, zapisničar Alojz Berus i ovjerovatelj zapisnika Hervolj i Boris Saje-
vic.

Predsjednik radnog predsjedništva Janko Horvat, iznio je na početku presjek djelatnosti SPP od formiranja do danas, a u nastavku svrha i potrebu formiranja OOSSO u našoj OOUR. Direktor OOUR Marjan Zupanc je u svojoj izlaganju prije svega naglasio važnost ideološkog obrazovanja mladih kroz omladinsku organizaciju, potvrdio nastojanja za formiranje OOSSO i zaželio joj uspješno i aktivno djelovanje.

Prijedlog programa rada OOSSO bio je suglasno usvojen poslije kraće rasprave. Bili su izabrani i predloženi članovi predsjedništva i to:

Igor Štrukelj
Todor Dereta
Dušan Jevšek
Dušan Plot
Igor Romih
Boris Saje-
vic
Janez Hervolj
Angelina Iveljič
Alojz Fink
Alojz Berus

Stadion Matije Gubca v Krškem. (Foto: Goran Rovani)

Zdenko Gosenca
Slavko Kristan

Za predsjednika je bio izabran Alojz Berus, za sekretara Igor Romih, a za blagajnika Angelina Iveljič. Tako smo mladi u OOUR SPP konačno dobili OOSSO u kojoj ćemo se moći organizirati baviti konkretnim problemima na radnom mjestu i u samoupravnom odlučivanju. Mogućnosti i snagu imamo.

I što je najvažnije, omladina je izrazila spremnost i odlučnost da zbilja konkretno doprinosi u rješavanju svih problema i pitanja.

Susret mladih iz OUR

U subotu 14. 6. 1980 na Loki se je odvijalo 2. susret mladih iz OUR Novog mesta, kojeg je organizirao koordinacijski savjet SSOS SGP „Pionir” u suradnji sa područnom konferencijom mladih radnika u sklopu OK SSOS Novo mesto.

Prije podne su uz okrugli stol, kojem je prisustvovalo oko 50 predsjednika OO SSOS, raspravljali o mjestu i ulozi mladih u samoupravnim organima.

Učesnici okruglog stola usvojili su i određene zaključke

i stališta, koji su obvljeni u zadnjem broju Biltena Susreta.

U takmičarskom dijelu susreta mladi su se takmičili u vedrim igrama i to:

natezanje konopa, trčanje u vrećama, bacanje kamena u dalj, skok u dalj s mjesta, pikado za djevojke, strijeljanje in šah.

U svim disciplinama, osim pikada za djevojke, prva mjesta su osvojili mladi „Pionira”, kao i prelazni pokal susreta.

U takmičarskom dijelu susreta učestvovalo je oko 150 takmičara iz IO OUR.

Završetak susreta praćen je kulturno-zabavnim programom i plesom. Tokom kulturnog programa predsjednik općinskog sindikalnog savjeta drug Stane Žunič podijelio je izkaznice omladincima, koji su uspješno završili omladinsku političku školu.

Iz razgovora sa učenicima susreta možemo zaključiti da je susret uspio i postigao svoju svrhu.

IVAN ILIJANIĆ

Susret domova učenika SGP PIONIR

Bio je 14. 6. 1980 pred sportskom dvoranom u Novom mestu. Učenici iz Zagreba Krškega, Ljubljane i Novog mesta kakmičili su se u

slijedećim disciplinama: nogomet, stolni tenis, streljaštvo, kros.

U 9.30 bilo je otvorenje prvog sportskog susreta naših učenika. Mali nogomet je počeo u 9.45. Ekipe učenika iz Krškog osjetila je kako je lopta jako okrugla – naime izgubila je sa Ljubljančanima 5 : 0. U nastavku takmičenja ekipa iz Novog mesta pobijedila je učenike iz Zagreba 1 : 0. Moramo priznati da su se učenici iz Zagreba srčano borili. Za treće, odnosno četvrto mjesto ogleдалe su se ekipe Krškog i Zagreba. Krško je pobijedilo Zagrebčane 2 : 1. Na programu je bio finale. Uz burno navijanje učenika u koštac su se uhvatile ekipe Ljubljane i Novog mesta. Momci iz Ljubljane su u jako dobroj igri pobijedili domaću ekipu 4 : 2.

Strijeljanje je bilo u sportskoj dvorani. Ekipno su pobijedili učenici iz Ljubljane, drugi su bili učenici iz Zagreba, treći učenici iz Krškog, a posljednje mesto su „zasluženo” dobili Novomestani.

Rekete su najpretnije vrtjeli učenici iz Krškog, drugi su bili učenici iz Novog mesta, treći učenici iz Ljubljane, a četvrto mjesto su zauzeli učenici iz Zagreba.

Oko 12.10 učenici su isprobali mogućnosti u krosu. Start je bio ispred sportske dvorane, učenici su trčali do samačkog doma preko Marofa i nazad. Na cilj su došli svi, doduše neki jako teško i spotičući se. Ekipno su pobijedili učenici iz Ljubljane, slijedili

(Nastavak na sl. stranici)

(Nastavak sa prij. stranice)

su učenici iz Novog mesta, Krškog i Zagreba

Konačni redosled ekipa:	
Ljubljana	14 bodova
Krško	10 bodova
Novo mesto	10 bodova
Zagreb	6 bodova

Odlično sportsko znanje i sposobnosti pokazali su Ljubljanci. Zaslužen su zauzeli prvo mesto. Prelazni pehar se na godinu dana seli u Ljubljano. Učenici iz Novog mesta mogli su da pokažu više. Ekipa iz Krškog pokazala je solidno sportsko znanje. Moramo pohvaliti ekipu iz Zagreba. U Zagrebu je malo učenika, a uprkos tomu su izabrali ekipu za takmičenje i sportski se borili.

I na kraju srest ćemo se u Krškom 1981!

BRANKO FRLAN

Na Otočcu uspel plavalni tečaj

Znanje plavanja je odraz kulturne ravni vsakega posameznika, ali pa celotne družbe. Tega se v zadnjem času čedalje bolj zavedamo tudi pri nas. Veliko naših delavcev se je zanimalo kje in kdaj bi se lahko naučili plavati oz. da bi izpopolnili svoje osnovno plavalno znanje. Zato smo jim ustregli in organizirali začetni plavalni tečaj v pokritem bazenu Garni hotela na Otočcu.

Čeprav je bilo pred razpisom tečaja veliko več interesentov, se je vseeno opogumilo in prijavilo 17. neplavalcev oz. neplavalk. Ostali niso imeli dovolj poguma in se bodo tečaja najverjetneje udeležili prihodnje leto.

Tečajniki so zaposleni v različnih TOZD (MKO, TKI, SPO, LO in DSSS). Plavali smo trikrat na teden po uro in pol. Tečaj je trajal tri tedne v mesecu maju. Udeležba je bila v redu, kljub temu, da so bili vsi udeleženci tečaja zaposleni ljudje, matere, gospodinje... s kopico dela v popoldanskem času. Toda kljub vsemu so si vzeli dve uri časa, časa ki jim bo verjetno veliko pomenil v življenju. Tečaj je bil precej naporen, saj uro in pol plavanja ni kar tako. Veliko tečajnikov je moledovalo zaradi „muskelfibra“ in od klorirane vode pekočih oči, toda kljub vsemu je večina vztrajala in

obdržala trdno voljo ter se tečaja 100% udeležila – brez izostanka. Zato tudi uspeh ni izostal, kajti po trinajstih urah plavanja (toliko je tečaj trajal) mora imeti odrasla oseba veliko sreče, da preplava bazen dolg 20 metrov. No, tudi iz našega tečaja si bodo nekateri morali vzeti še kako uro časa, in se sami zapeljati v bližnji bazen, da bodo znanje, ki so ga dobili na tečaju še izpopolnili.

Sicer pa so rezultati sledeči:

– 7 tečajnikov preplavalo bazen po dolžini

– 7 tečajnikov omagalo nekaj metrov pred koncem

– 3 tečajniki preplavali do polovice bazena (če bi šlo zares, bi verjetno preplavali)

Mislimo, da je tečaj uspel in vabimo še vse ostale neplavalce, da se nam pridružijo, kobomo jeseni organizirali naslednji plavalni tečaj.

DAVOR RANGUS

Poročilo o dosedanjem delu

Določeni so vodje ekip za posamezne panoge in sicer:

balinanje – Valentin Čepan
keglanje m. – Andrej Đorđević

keglanje ž. – Nataša Krenčič
odbojka – Suljo Zenkič
mali nogomet – Franjo Čeviser

strelstvo – Mirko Živkovič
šeše člani – Besim Hrnčić
šeše mladinci – Jozo Šarić

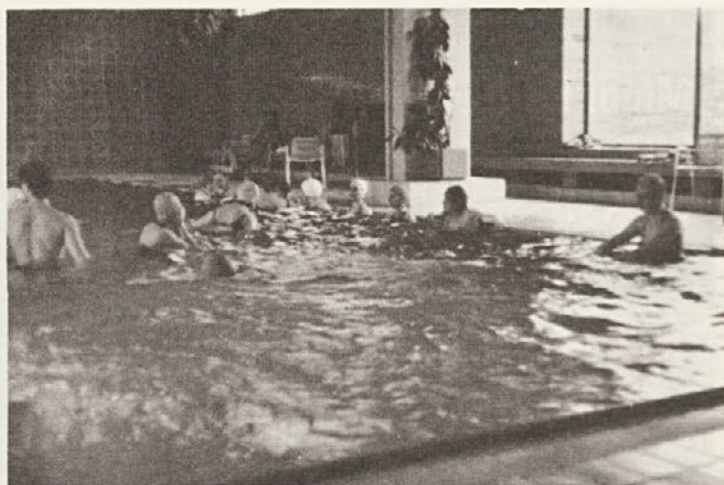
vlečenje vrvi – Dušan Devič
namizni tenis – Esad Hutinović

planinstvo – Pavle Holozan
smučanje –

Skupno število
zainteresiranih za
športno-rekreativno

Najprej smo se učili držati glavo pod vodo, odpiranja oči v vodi in izdihovanja pod vodo, šele nato so prišle na vrsto roke in noge. Ko smo hoteli vse to med plavanjem združiti, pa je vse odpovedalo.

Najsigurnije smo se osjećali na početku tečaja, kada smo se rukama držali za rub bazena i osjećali tvrdo tlo pod nogama.

udejstvovanje je . . . . ., kar je glede na število zaposlenih v naši TOZD premo. Zaradi tega se zadolžijo vodje ekip, da še naprej zbirajo prijave.

Urejena je soba za športno opremo v samskem domu Steletova 8 in je v njej vsa novo nakupljena kakor tudi oprema iz prejšnjega obdobja.

Udeležili smo se mladinskega občinskega tekmovanja „9. teden mladih moščanov“ v 6. športnih panogah in dosegli naslednje rezultate:

– mali nogomet 1. mesto (38 ekip)

– kros 3. mesto posamično Vitomir Đokić

kros 6. mesto posamično Martinuš, 100 udeležencev

kros 8. mesto posamično Đurin

– vlečenje vrvi 4. mesto

– šah 6. mesto

Udeležili smo se tudi trim tekmovanja v malem nogometu, ki ga organizira ZTKO Moste – Polje in smo doslej igrali:

PIONIR : KOLINSKA 6 : 4 (1. 4. 80)

PIONIR : EMONA 9 : 4 (8. 4. 80)

PIONIR : MILICA MOSTE 13 : 0 (22. 4. 80)

ISMET ZENKIČ

Antičeva in Djodjević prvaka za leto 1980

Kegljaška sekcija pri SŠD „PIONIR“ Novo mesto je v skladu z letnim programom dela organizirala prvo prvenstvo za ženske posamezno v disciplini 1 x 100 in moške posamezno v disciplini 1 x 200 luč ajev.

Tekmovanje je bilo na kegljišču „Loka“ v Novem mestu v dneh 11 in 12. junija 1980. Prijavljeno je bilo 10 tekmovalk in 38 tekmovalcev, samega tekmovanja pa se je dejansko udeležilo 8 tekmovalk in 26 tekmovalcev.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

– ženske: 1. Sonja Antič Krško, 389 kegljev

2. Vida Sofronov DSSS 353 kegljev

3. Cvetka Petelinc, DSSS 346 kegljev

4. Anica Oražem, TKI 341 kegljev

5. Helena Špelič DSSS 331 kegljev

6. Tončka Bančič, DSSS 314 kegljev

7. Marjana Strupeh, Krško 298 kegljev

8. Ida Slapšak, Krško 287 kegljev

– moški: 1. Andrija Djordjević, Ljubljana 854 kegljev

2. Franc Židanek, MKO 838 kegljev

3. Jože Blažič, SŠD 826 kegljev

4. Franc Juntez, st Novo m. 819 kegljev

5. Ivan Rovar, TKI 807 kegljev

6. Bogdan Hren, TKI 806 kegljev

7. Vinko Rodič, SŠD 804 kegljev

8. Štefan Hrovat, N. m. 800 kegljev

(Nastavak na sl. stranici)

(Nastavak sa prij. stranice)

- 9. Dušan Vukšinič, MKO 784 kegljev
- 10. Djuro Šperanec, Ljubljana 780 kegljev
- 11. Rudi Fabjan N. m. 779,
- 12. Alojz Vukšinič, SPO 777
- 13. Savko Štepec DSSS 776
- Franc Hrovat, N. m. 762, 15.
- Ivan Draginc, LO 759, 16.
- Andrej Kozmus, Krško 753, 17.
- Franc Berlan, PB 751 18. Jože Ban N. m. 731, 19. Ivan Štangelj, SPO 728, 20. Roman Šušteršič Lj. 719, 21. Edo Frantar, DSSS 718 22. Marjan Murgelj, LO 703, 23. Miran Markovič PB 693, 24. Marjan Filipič, N m 685, 25. Žare Kovačič, PB 593 in 26 Ivan Radič Krško 554 (odstopil zaradi poškodbe).

Udeležba je bila zadovoljiva glede na aktivnost sekcije vendar pa bi bila zaželena na prihodnjih prvenstvih tudi udeležba iz TOZD TOGREL in TOZD gradbeni sektor Zagreb. Grajati moramo tudi slabo udeležbo tekmovalcev iz TOZD gradbeni sektor Krško, ki ima dobre pogoje za vadbo in tudi referenta za šport in rekreacijo, vendar pa sta se od 9 prijavljenih tekmovalcev, udeležila tekmovalja le 2 tekmovalca.

Vsem udeležencem izrekamo toplo zahvalo za sodelovanje in jim čestitamo k doseženim rezultatom z željo da bi to tekmovalje postalo stalna oblika srečanja vseh ljubiteljev kegljanja.

Posebne čestitke veljajo obojema zmagovalcema, ki sta zmagala premočno in s solidnim rezultatom, kakor tudi ostalim prejemnikom športnih priznanj – plaket.

IVAN ROVAN

Kegljačem pokal!

Kegljaška moška ekipa SŠD „Pionir“, ki že vrsto let uspešno sodeluje s kegljaško ekipo ŠD „Ingrad“ Celje se je odzvala povabilu in se udeležila memorialnega turnirja v spomin na pred letom dni preminulega dolgoletnega člana prve ekipe Edija Šunkota. Na kegljišču ŠD „Ingrad“ v Celju so se v disciplini 6 x 200 lučajev pomerile najboljše ekipe s področja Celja in najboljše ekipe gradbenih podjetij iz Slovenije.

Po izredno zanimivih in trdih borbah za vsak keglj, so sodelujoče ekipe dosegle naslednje uvrstitve:

Ekipa učencev Novo mesto. (Foto: Frlan)

- 1. KK Celje 5012 (Mareks 887, Sivka 865)
- 2. KK „Kovinar“ Štore 4967 (Cmok 864, Gračner 850)
- 3. „Pionir“ Novo mesto 4903 (Hrovat 877, Blažič 834)
- 4. „Konstruktor“ Maribor 4892 (Medved 856, Pečavnik 849)
- 5. KK „Aero“ Celje 4855 (Perkič 839, Šrot 838)
- 6. „Gradis“ Ljubljana 4827 (Srbočan 838, Belec 828)
- 7. „Indgad“ Celje 4802 (Lipovšek 837, Vanovršek 817)
- 8. Primorje Ajdovščina 4779 (Morc 852, Vidrih 833)
- 9. Cementarna Trbovlje 4725 (Bračko 852 Novak 814)
- 10. Slovenija ceste – Tehnika Ljubljana 4685 (Seliškar 816, Haboš 806)
- 11. IMP Ljubljana 4663 (Drvarič 831, Županek 820)
- 12. „Obnova“ Celje 4525 (Ožir 829, Špan 789)

Za našo ekipo so posamezni tekmovalci dosegli naslednje število kegljev:
 Štefan Hrovat 877 Jože Blažič 834, Dušan Vukšinič

825 Andrija Đorđević 805, Ivan Rován 790, Slavko Štepec 772 in Ivan Redič rezerva.

Ekipa je za doseženo 3 mesto v skupni uvrstitvi prejela pismeno priznanje, kot najboljšo uvrščena ekipa gradbenih podjetij pa še ličen pokal v trajno last. S tem je ekipa nedvomno dokazala, da je njena kvaliteta v samem vrhu med gradbenimi podjetji v Sloveniji, da pa na tekmovaljih v okviru ŠIG že nekaj let nima športne sreče in zato dosega znatno nižje uvrstitve. Ob tem pa lahko še dodamo, da doseženi rezultat niti ni slučajen in ne visok, saj so v povprečju še vedno skoraj vsi tekmovalci dosegli nižje rezultate od svojih sposobnosti.

Celotni ekipi naj zato veljajo iskrene čestitke posebno pa še Štefanu Hrovatu, ki je kegljal v velikem slogu in dosegel drugi najboljši rezultat, samo 10 kegljev za zmagovalcem in premagal veliko tekmovalcev iz prve republiške lige. Želimo le, da bi nas kegljači tudi v

prihodnje razveseljevali s solidnimi uvrstitvami in naj doseženo ne bo le enkratni utrinek.
 IVAN ROVAN

Program sportske djelatnosti u OOUR gradjevinski sektor Ljubljana

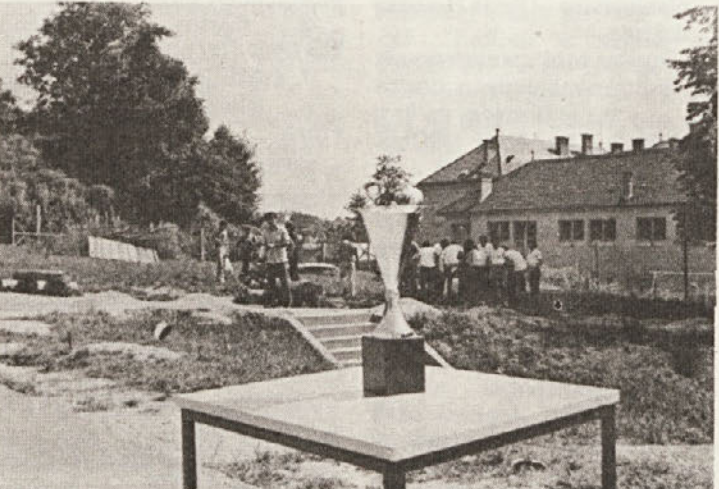
1. Privući što više ljudi na učestovanje u pojedinim učestovanje u pojedinim sportskim zainteresiranih po disciplinama. Obzirom na broj zainteresiranih pripremiti odgovarajuća igrališta. Očuvati sportsko-rekreativno učešće i za vrijeme zime te potražiti i rezervirati odgovarajuću salu.

2. Odrediti rukovodioce ekipa za pojedine sportske discipline, koji će se brinuti o treninzima i takmičenjima.

3. Apelirati na članove naše OOUR da vrate sportsku opremu i rekvizite koji su ranije kupljeni, te dokupiti potrebnu sportsku opremu i rekvizite za sve discipline.

4. Sav sportski materijal se uskladišti u za to posebno uređenoj sobi i izdaje se samo rukovodiocima ekipa na revers. Poslije završenog takmičenja oprema se vraća i daje na pranje.

5. Pripremiti se što bolje za sportske igre „PIONIR“. U tu svrhu treba po mogućnosti učestvovati na svim općinskim, omladinskim i članskim, kao i drugim takmičenjima, odnosno ako je tih premalo, sami organizirati prijateljske susrete.

Pokal gre v Ljubljano (foto: FRLAN)

